

OSNOVNI SUD U PRIZRENU

P. br.249/12

01. februar 2013

U IME NARODA

OSNOVNI SUD U PRIZRENU, usudskom veću sastavljenom od sudije EULEX-a Mariole Pasnik, predsednica veća, sudije Skendera Čočaja i sudije Teute Krusha, članova veća, sa zapisničarom Joseph Hollerhead, u krivičnom predmetu protiv:

1.E.K, optuženog po optužnici PPS.br.75/2010, koju je podigla kancelarija specijalnog tužilaštva Republike Kosovo, dana 30.03.2011 koja je delimično potvrđena 29.04.2011 (KA 76/11), za krivična dela **ratni zločin protiv civilnog stanovništva** prema čl. 22 i 142 Krivičnog zakona Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije (KZSFRJ), trenutno kriminalizovan prema čl. 31 i 153 paragrafi (2.1) i (2.14) Krivičnog zakona Kosova (u daljnjem tekstu KZK) u vezi sa čl. 3 Ženevske konvencije od 12.08.1949 i čl. 13.2 II Protokola od 08.06.1977, Dodatka iz 1949 Ženevskoj konvenciji (dodatni Protokol II),

2. MU.H,

3. MI.H,

4. N.H,

5. N.B,

6. J.K,

svi optuženi zbog pružanja pomoći izvršiocu nakon počinjenja krivičnog dela prema čl. 305, paragraf 2 Krivičnog zakona Kosova, trenutno kažnjivo prema čl. 388 (1) i (2) KZRK.

7. SO.B optuženog po optužnici PPS.br.75/2010, koju je kod Okružnog suda u Prizrenu, podigla kancelarija specijalnog tužilaštva Republike Kosovo, dana 31.05.2012.g., za krivično delo **ratni zločin protiv civilnog stanovništva** prema čl. 22 i 142 Krivičnog zakona Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije (KZSFRJ), trenutno kriminalizovan prema čl. 31 i 153 paragrafi (2.1) i (2.14) KZRK u vezi sa čl. 3 Ženevske konvencije od 12.08.1949 i čl. 13.2 II Protokola od 08.06.1977, Dodatka iz 1949 Ženevskoj konvenciji (dodatni Protokol II),

nakon održanog glavnog pretresa otvorenog za javnost 30. novembra, 4. decembra 2012, 10, 24, 25, 28 i 29. januara 2013, u prisustvu tužioca STRK-a Maurizia Salustra, oštećenih, svedoka D.Bi S.B(4. decembra 2012); kao i zastupnika oštećenih Žarka Gajića, Avnija Berishe i Visara Ostrozubija, optuženog E.Kja, Njegovog branioca, advokata Ethema Rugove, optuženog M. H. i

njegovog branioca advokata Osmana Zajmija, optuženog M. H. i njegovog branioca advokata Brahima Sope, optuženog N. H. i njegovog branioca advokata hajripa Krasniqija, optuženih N. B., J.Kja, optuženog S. B. i njegovog advokata Vigana Rugove. njegovog advokata

Nakon rasprave i glasanja dana 31. januara 2013.g., prema čl. 392, paragraf 1 Zakona o krivičnom postupku Kosova (nadalje ZKPK), dana 1. februara 2013.g. oglašava javno i u prisustvu strana sledeću

PRESUDU

1. E.K, ime oca, rođen u, u, u pritvoru od 14.12.2010 do 2. avgusta 2011,

NIJE KRIV

- jer nije dokazano da je dana 17 i 18 jula 1998.g. kao član Oslobodilačke vojske Kosova (OVK) u saučesništvu sa drugim do sada neidentifikovanim vojnicima OVK, primenio meše ponižavanja i terora protiv srpskog civilnog stanovništva u Opueruši učešćem u namernom oružanom napadu na srpska domaćinstva locirana u tom selu.

Zato je, prema čl. 390, paragraf 3 ZKPK optuženi **E.K** oslobođen optužbe za krivično delo **ratni zločin protiv civilnog stanovništva** prema čl. 22 i 142 Krivičnog zakona Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije (KZSFRJ), trenutno kriminalizovan prema čl. 31 i 153 paragrafi (2.1) i (2.14) KZRK u vezi sa čl. 3 Ženevske konvencije od 12.08.1949 i čl. 13.2 II Protokola od 08.06.1977, Dodatka iz 1949 Ženevske konvenciji (dodatni Protokol II).

2. MU.H, ime oca, ime majke, rođen u,,

NIJE KRIV

- jer nije dokazano da je pomagao E.K(pod istragom za ratni zločin protiv civilnog stanovništva, jer je u saučesništvu sa drugim do sada neidentifikovanim vojnicima OVK, primenio mere ponižavanja i terora protiv srpskog civilnog stanovništva u Opueruši učešćem u namernom oružanom napadu na srpska domaćinstva locirana u tom selu) da bi omeo razotkrivanje davanjem lažnog iskaza svedoka u podršku odbrambenog alibija E.Kja, tačnije, kada ga je u svojstvu svedoka saslušao policajac EULEX-ove jedinice za istragu ratnog zločina u selu Rugova 23. februara 2011.g. lažno je izjavio da je E.K bio ranjen početkom jula 1998.g.

Zato je, prema čl. 390, paragraf 3 ZKPK optuženi **MU.H** oslobođen optužbe zbog **pružanja pomoći izvršiocu nakon počinjenja krivičnog dela** prema čl. 305, paragraf 2 Krivičnog zakona Kosova, trenutno kažnjivo prema čl. 388 (1) i (2) KZRK.

3. **MI.H**, ime oca, ime majke, rođen u,,,

NIJE KRIV

- jer nije dokazano da je pomagao E. K. (pod istragom za ratni zločin protiv civilnog stanovništva, jer je u saučesništvu sa drugim do sada neidentifikovanim vojnicima OVK, primenio mere ponižavanja i terora protiv srpskog civilnog stanovništva u Opteruši učešćem u namernom oružanom napadu na srpska domaćinstva locirana u tom selu) da bi omeo razotkrivanje davanjem lažnog iskaza svedoka u podršku odbrambenog alibija E.Kja, tačnije, kada ga je u svojstvu svedoka saslušao policajac EULEX-ove jedinice za istragu ratnog zločina u selu Rugova 23. februara 2011.g. lažno je izjavio da je E.K bio ranjen početkom jula 1998.g.

Zato je, prema čl. 390, paragraf 3 ZKPK optuženi **MI.H** oslobođen optužbe zbog **pružanja pomoći izvršiocu nakon počinjenja krivičnog dela** prema čl. 305, paragraf 2 Krivičnog zakona Kosova, trenutno kažnjivo prema čl. 388 (1) i (2) KZRK.

4. **N.H**, ime oca, ime majke, rođen u,,,

NIJE KRIV

- jer nije dokazano da je pomagao E. K. (pod istragom za ratni zločin protiv civilnog stanovništva, jer je u saučesništvu sa drugim do sada neidentifikovanim vojnicima OVK, primenio mere ponižavanja i terora protiv srpskog civilnog stanovništva u Opteruši učešćem u namernom oružanom napadu na srpska domaćinstva locirana u tom selu) da bi omeo razotkrivanje davanjem lažnog iskaza svedoka u podršku odbrambenog alibija E.Kja, tačnije, kada ga je u svojstvu svedoka saslušao policajac EULEX-ove jedinice za istragu ratnog zločina u selu Rugova 3. marta 2011.g. lažno je izjavio da je E.K bio ranjen početkom jula 1998.g.

Zato je, prema čl. 390, paragraf 3 ZKPK optuženi **N.H** oslobođen optužbe zbog **pružanja pomoći izvršiocu nakon počinjenja krivičnog dela** prema čl. 305, paragraf 2 Krivičnog zakona Kosova, trenutno kažnjivo prema čl. 388 (1) i (2) KZRK.

5. **N.B**, ime oca, ime majke, rođen, u, ul.....,,,

NIJE KRIV

- jer nije dokazano da je pomagao E.K(pod istragom za ratni zločin protiv civilnog stanovništva, jer je u saučesništvu sa drugim do sada neidentifikovanim vojnicima OVK, primenio mere ponižavanja i terora protiv srpskog civilnog stanovništva u Opušeni učesćem u namernom oružanom napadu na srpska domaćinstva locirana u tom selu) da bi omeo razotkrivanje davanjem lažnog iskaza svedoka u podršku odbrambenog alibija E.Kja, tačnije, kada ga je u svojstvu svedoka saslušao policajac EULEX-ove jedinice za istragu ratnog zločina u selu Rugova 3. marta 2011.g. lažno je izjavio da je E.K bio ranjen početkom jula 1998.g.

Zato je, prema čl. 390, paragraf 3 ZKPK optuženi **N.B** oslobođen optužbe zbog **pružanja pomoći izvršiocu nakon počinjenja krivičnog dela** prema čl. 305, paragraf 2 Krivičnog zakona Kosova, trenutno kažnjivo prema čl. 388 (1) i (2) KZRK.

6. **J.K**, ime oca, ime majke, rođen, u,, ul.....,,,

- jer nije dokazano da je pomagao E.K(pod istragom za ratni zločin protiv civilnog stanovništva, jer je u saučesništvu sa drugim do sada neidentifikovanim vojnicima OVK, primenio mere ponižavanja i terora protiv srpskog civilnog stanovništva u Opušeni učesćem u namernom oružanom napadu na srpska domaćinstva locirana u tom selu) da bi omeo razotkrivanje davanjem lažnog iskaza svedoka u podršku odbrambenog alibija E.Kja, tačnije, kada ga je u svojstvu svedoka saslušao policajac EULEX-ove jedinice za istragu ratnog zločina u selu Rugova 8. marta 2011.g. lažno je izjavio da je E.K bio ranjen početkom jula 1998.g.

Zato je, prema čl. 390, paragraf 3 ZKPK optuženi **J.K** oslobođen optužbe zbog **pružanja pomoći izvršiocu nakon počinjenja krivičnog dela** prema čl. 305, paragraf 2 Krivičnog zakona Kosova, trenutno kažnjivo prema čl. 388 (1) i (2) KZRK.

7. **SO.B**, ime oca, rođen, u,,,, u pritvoru od 18. aprila 2012,

NIJE KRIV

- jer nije dokazano da je dana 17 i 18 jula 1998.g. kao član Oslobođilačke vojske Kosova (OVK) u saučesništvu sa E. K. i drugim do sada neidentifikovanim vojnicima OVK,

primenio meše ponižavanja i terora protiv srpskog civilnog stanovništva u Opteruši učešćem u namernom oružanom napadu na srpska domaćinstva locirana u tom selu.

Zato je, prema čl. 390, paragraf 3 ZKPK optuženi **SO.B** oslobođen optužbe za krivično delo **ratni zločin protiv civilnog stanovništva** prema čl. 22 i 142 Krivičnog zakona Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije (KZSFRJ), trenutno kriminalizovan prema čl. 31 i 153 paragrafi (2.1) i (2.14) KZRK u vezi sa čl. 3 Ženevske konvencije od 12.08.1949 i čl. 13.2 II Protokola od 08.06.1977, Dodatka iz 1949 Ženevskoj konvenciji (dodatni Protokol II).

TROŠKOVI

Na osnovu člana 103 ZKPK-a, troškovi krivičnog postupka iz člana 99, stav 2, podstav 1 do 5 ZKPK-a, neophodni troškovi svih optuženih uključujući i naknade i potrebne troškove branilaca, isplaćuju se iz budžetskih sredstava.

OBRAZLOŽENJE

- **Historija postupka**

Dana 20.12.2007 okružni sud u Beogradu je odbacio optužbe protiv S.M za krivično delo ratnog zločina protiv civilnog stanovništva u Opteruši od 17. do 21. 7.1998.g. Dana 3.3.2009.g. Vrhovni sud Republike Srbije je opozvao presudu i poslao slučaj prvostepenom sudu na ponovno suđenje.

Dana 19.8.2010.g. Šef kancelarije specijalnog tužilaštva republike Kosovo (STRK) izdao je zahtev za hapšenje Srbiji i za opritpadajuće materijale u vezi sa S. M.

Dana 20.8.2010.g. javni tužioc STRK-a je izdao rešenje o pokretanju istrage protiv S. M. za krivično delo ratnog zločina protiv civilnog stanovništva u Opteruši dana/ili oko tog dana 18.7.1998.g.

Dana 29.11.2010.g. zamenik tužioca za ratne zločine Republike Srbije obavestio je tužioca STRK-a da, zbog opšte poznatih trenutnih političkih okolnosti, da on, zapisničar ili bilo ko drugi od sudskih službenika, ne može da dođe da svedoči na Kosovu u istrazi protiv S.M, kao službena lica.

Dana 30.11.2010.g. javni tužioc STRK-a izdao je rešenje o proširenju istrage na E.Kja, SO.Bja i H. M. za krivično delo ratnog zločina protiv civilnog stanovništva u Opteruši dana/ili oko tog dana 18.7.1998.g.

Dana 01.12.2010.g. javni tužioc STRK-a izdao je rešenje o ukidanju istrage protiv S.M.

Dana 14.12.2010.g. policajac iz Jedinice za istragu ratnog zločina (JIRZ) uhapsio je E.Kja i H. M.

Dana 14.12.2010.g. pred-pretresni sudija EULEX-a okružnog suda u Prizrenu izdao je rešenje o pritvoru za E.Kja i H.M na mesec dana, do 14.1.2011.g. Dana 21. 12.2010.g. tročlano sudsko veće okružnog suda u Prizrenu odbilo je žalbu na rešenje o pritvoru.

Dana 15.12.2010.g. pred-pretresni sudija EULEX-a okružnog suda u Prizrenu, nakon šta je primio zahtev za izdavanje naloga za hapšenje, doneo je Nalog za hapšenje SO.Bja.

Dana 22.12.2010.g. pred-pretresni sudija EULEX-a okružnog suda u Prizrenu, odlučujući po zahtevu STRK-ovog zahteva za izdavanje lokalne poternice, doneo je rešenje za izdavanje lokalne poternice za SO. B.

Dana 22.12.2010.g. pred-pretresni sudija EULEX-a okružnog suda u Prizrenu, odlučujući po zahtevu STRK-ovog zahteva za izdavanje međunarodne poternice, podneo je pravnom odeljenju, službi za međunarodnu pravnu pomoć Ministarstva pravde, zahteva za izdavanje međunarodne poternice za SO. B.

Dana 13.01.2011.g. tročlano veće okružnog suda u Prizrenu donelo je rešenje o produžetku pritvora E.K i H. M za još dva meseca do 14.3.2011.g. Dana 21.1.2011.g. Vrhovni sud Kosova je odbio žalbu E. K. protiv ovog rešenja.

Dana 08.03.2011.g. javni tužioc STRK-a izdao je rešenje o proširenju istrage na MU.H, MI.H, N.H, N.B i J.Kja zbog krivičnog dela pružanja pomoći izvršiocu nakon izvršenja krivičnog dela.

Dana 14.03.2011.g. pred-pretresni sudija EULEX-a okružnog suda u Prizrenu izdao je rešenje o produžetku pritvoru za E.Kja i H. M. na mesec dana, do 14.04.2011.g.

Dana 30.03.2011.g. javni tužioc STRK-a je podigao Optužnicu (PPS 75/2010) u Okružnom sudu u Prizrenu protiv E.Kja i H.M za krivična dela 1) ratnog zločina protiv civilnog stanovništva u Opteruši dana/ili oko tog dana 17. i 18.7.1998.g. 2) ratnog zločina protiv civilnog stanovništva u Opteruši dana/ili oko tog dana 18.7.1998.g.; i protiv M. H, M. H, N. H, N. B, i J.Kja zbog krivičnog dela pružanja pomoći izvršiocu nakon izvršenja krivičnog dela.

Dana 04.04.2011.g. pred-pretresni sudija EULEX-a okružnog suda u Prizrenu izdao je rešenje o produžetku pritvoru za E.Kja i H. M na dva meseca, do 14.06.2011.g.

Dana 29.04.2011.g. EULEX-ov sudija za potvrđivanje optužnice, nakon održane sednice, je odbacio tačku 2 protiv E.Kja i H. M, ali je potvrdio ostale optužbe. Dana 09.06.2011.g. tročlano veće okružnog suda u Prizrenu je odbacilo žalbe E.Kja, M. H, i H. M, protiv rešenja o potvrđivanju.

Dana 13.05.2011.g. javni tužioc STRK-a je doneo rešenje o ukidanju istrage protiv SO.Bja zato šta je bilo nepoznato gde se on nalazi.

Dana 02.06.2011.g. pred-pretresni sudija EULEX-a okružnog suda u Prizrenu izdao je rešenje o produžetku pritvoru za E.Kja i H. M na dva meseca, do 04.08.2011.g.

Dana 28.06.2011.g. započelo je suđenje pred Okružnim sudom u Prizrenu.

Dana 2.08.2011.g. Okružni sud u Prizrenu je, nakon održanog glavnog pretresa otvorenog za javnost dana 28, 29, 30 juna, 7, 26 i 27 jula 2011 Oglasio Presudu P.br.134/11 kojom je optuženi E.K proglašen krivim i osuđen na zatvorsku kazu od pet (5) godina, optuženi H. M, je oslobođen optužbe, optuženi MU.H, MI.H, N.H, N. B i J.K su proglašeni krivim i svaki optuženi je osuđen na uslovnu kaznu od šest (6) meseci pod uslovom da ne izvrše drugo krivično delo u periodu od jedne (1) godine.

Dana 18.4.2012.g. javni tužioc je izdao rešenje o nastavku istrage protiv SO.Bja.

Dana 18.4.2012.g. pred-pretresni sudija Okružnog suda u Prizrenu je izdao rešenje o određivanju pritvora za SO.Bja. Optuženi SO.B je izručen iz Albanije 18. aprila 2012.g. i istog dana izveden pred pred-pretresnog sudiju.

Dana 04.05.2012.g. pred-pretresni sudija Okružnog suda u Prizrenu je, postupajući po zahtevu za proširenje istrage, izdao rešenje o proširenju istage na SO.Bja do 6. avgusta 2012.g.

Dana 16.05.2012.g. tročlano veće okružnog suda u Prizrenu je, odlučujući o zahtevu za produžetak pritvora, donelo rešenje kojim je produžen pritvor za optuženoga SO.Bja za još dva meseca do 18. jula 2012.g.

Dana 31.05.2012.g. STRK je kod Okružnog suda u Prizrenu podigao Optužnicu PPS.br.75/2010 protiv optuženoga SO.Bja zbog ratnog zločina protiv civilnog stanovništva prema čl. 22 i 142 KZSFRJ,trenutno kažnjivog po čl. 23 i 121 (1) KZK u vezi sa čl. 3 Ženevske konvencije od 12.08.1949 i čl. 13.2 II Protokoa od 08.06.1977, Dodatka iz 1949 Ženevskoj konvenciji (dodatni Protokol II).

Dana 07.06.2012.g. sudsko veće Okružnog suda u prizrenu je, odlučujući *ex officio* prema čl. 306 (5) Zakona o krivičnom postupku Kosova (ZKPK) donelo rešenje o produžetku pritvora za SO.Bja do 7.8.2012.g.

Dana 27.06.2012.g. EULEX-ov sudija za potvrđivanje okružnog suda u Prizrenu je, nakon sednice o potvrđivanju, izdao Rešenje KA 97/12, kojim je potvrđena Optužnica STRK-a PPS.no.75/2010 od 30.5.2012.g. protiv optuženoga SO.Bja.

Dana 06.08.2012.g. EULEX-ov sudija okružnog suda u Prizrenu je u svojstvu predsedavajućeg sudije, odlučujući *officio* prema čl. 287 (2) ZKPK, doneo rešenje kojim se produžuje pritvor SO. B. do 7.10.2012.g.

Dana 04.09.2012.g. Vrhovni sud Kosova je, odlučujući po žalbama branioca optuženih E.Kja i N. H, izdao Rešenje Ap-Kz 20/2012, kojim je poništio Presudu Okružnog suda u Prizrenu P.br.134/11, osim dela o oslobađanju H. M, na kojeg se nije odnosila žalba te je slučaj protiv optuženih E.K, N.H, MU.H, MI.H, N.B i J.Kja vratio prvostepenom sudu na ponovno suđenje.

Dana 04.10.2012.g. EULEX-ov sudija okružnog suda u Prizrenu je u svojstvu predsedavajućeg sudije, odlučujući *officio* prema čl. 287 (2) ZKPK, doneo rešenje kojim se produžuje pritvor S. B. do 7.12.2012.g.

Dana 07.11.2012.g. sudsko veće Okružnog suda u Prizrenu je, odlučujući po zahtevu STRK-a za spajanje krivičnih postupaka, donelo Rešenje kojim su spojeni krivični postupci protiv optuženih E.K, MU.H, MI.H, N.H, N. B, J.Kja, optuženih prema Optužnici PPS.br.75/2010 i krivični postupak u slučaju protiv SO.Bja optuženog po Optužnici PPS.br.75/2010. Sud je odlučio da se ovaj slučaj vodi pod brojem P br. 249/12.

Dana 30.11.2012.g. započeo je glavni pretres pred okružnim sudom u Prizrenu.

Dana 05.12.2012.g. EULEX-ov sudija okružnog suda u Prizrenu je u svojstvu predsedavajućeg sudije, odlučujući *officio* prema čl. 287 (2) ZKPK, doneo rešenje kojim se produžuje pritvor SO. B. do 7.02.2013.g.

- **Nadležnost suda**

Prema čl. 23, tačka 1 i) Zakona o krivičnom postupku Kosova (u daljnjem tekstu ZKPK), okružni sudovi preuzimaju slučajeve u kojima zakon predviđa zatvorsku kaznu od najmanje pet godina. Optužene E.Kja i SO.Bja tereti se za ratne zločine protiv civilnog stanovništva za šta je predviđeno minimalno pet godina zatvorske kazne (po čl. 142 KZSFRJ).

zato je okružni sud nadležan za vođenje ovog krivičnog postupka.

Prema čl. 3.1 zakona o pravosuđu, odabiru i dodeli slučajeva sudijama i tužiocima EULEX-a (Zakon o pravosuđu), sudije EULEX-a imaju odgovornost i nadležnost „za bilo koji slučaj koji istražuje ili sprovodi STRK,„. Ovaj slučaj su istražili i sproveli tužioci STRK-a. Sudsko veće činili su sudija EULEX-a Mariola Pasnik i lokalne sudije Skender Çoçaj i Teuta Krusha, članovi veća. Strane nisu imale primedaba na sastav sudskog veća.

Spajanje krivičnih postupaka

Od kad je na snazi novi Zakon o krivičnom postupku, od 01.01.2013.g., prema čl. 545, paragraf 1 ZKPK, veće je svojim rešenjem od 11. januara 2013.g. odlučili da krivične postupke u slučaju P.br.249/12 protiv E.K, S. B , M. H , M. H, N. H, N. B i J. K, nastavi prema starom Zakonu o krivičnom postupku (ZKPK).

- **Predstavljeni dokazi**

- **Svedoci**

- D.B(oštećena)
- S.B(oštećeni)
- H.M
- A.B
- F.M
- P.M
- N.M
- A.H

- **Pisani dokazi**

Sud je uvrstio sledeće dokumente kao dokaze koji su pročitani ili se smatraju pročitanim tokom glavnog pretresa.

The court admitted as evidence the following documents that were read out or considered as read out during the main trial:

- Svedočenje D.Bna prvom suđenju 28 i 29 juna 2011.
- Svedočenje S.Bna prvom suđenju 29 juna 2011.
- Svedočenje A.B na prvom suđenju 30 juna 2011.
- Svedočenje F.M na prvom suđenju 30 juna 2011.

- Svedočenje P.Mna prvom suđenju 30 juna 2011.
- Svedočenje N.M na prvom suđenju 30 juna 2011.
- Svedočenje A.H od 30 juna 2011.
- Zahtev SO.Bja za članstvo u OVK .

- **Tužilac**

Spisak dokumenata koje je tužilaštvo dostavilo 1. jula 2011.g. i spisak dokumenata koje je tužilaštvo dostavilo 25. januara 2013.g.

- Postupak pokazivanja slika svedoku D. B. 26.10.2010, str. B 97/ B 137
- Postupak pokazivanja slika svedoku S. B. 26.10.2010, str. B 138/ B 170
- Policijski izveštaj od 02.12.2010, str. B 171/ B 185
- Policijski izveštaj od 9.12.2010, str. B 186/ B 196
- Policijski izveštaj od 21.12.2010, str. B 269/ B 270
- Registar koji je A. H. dostavio JIRZ 21.12.2010
- Zapisnik iskaza svedoka J.Kja dana 08.02.2011 i 08.03.2011, str. B1/B23
- Zapisnik iskaza svedoka M. H dana 23.02.2011, str. B 30 / B 39
- Zapisnik iskaza svedoka M. H dana 23.02.2011, str. B65 / B 74
- Zapisnik iskaza svedoka N. B dana 03.03.2011, str. B 47 / B 58
- Zapisnik iskaza svedoka N. H dana 03.03.2011, str. B 81 / B 90

- **Saslušanje optuženih**

- E.K
- MU.H
- MI.H
- N.H
- N.B
- J.K
- SO.B

- **Sud je uveo sledeće iskaze u dokazne materijale koji se smatraju pročitanim tokom glavnog pretresa:**

- Iskaz E.Kja od 14.12.2010, 24.01.2011 i 07.07.2011
- Iskaz MU.Hja od 23.02.2011, 14.03.2011 i 07.07.2011
- Iskaz MI.Hja od 23.02.2011 and 14.03.2011 i 07.07.2011
- Iskaz N.Hja od 03.03.2011, 17.03.2011 i 07.07.2011
- Iskaz N. B od 03.03.2011, 17.03.2011 i 07.07.2011
- Iskaz J.Kja od 08.02.2011, 08.03.2011, 15.03.2011 i 07.07.2011

- Iskaz SO.Bja od 18.04.2012.

- **Sažetak nespornih činjenica**

- Da se oružani napad dogodio naveče 17. jula i rano ujutro 18. jula 1998.g. u selu Opteruša (regija Orahovac).
- Da je napad bio usmeren na kuću porodice svedoka D. B, u kojoj je u to vreme bila većina srpskih porodica koje žive u tom selu. Tokom napada srpski muškarci su uzvratili vatrom na napadače.

- **Sporne činjenice**

- Optuženi E.K opovrgava da je bio prisutan i učestvovao u napadu 17. jula i rano ujutro 18. jula 1998.g. u selu Opteruša.
- Optuženi SO.B da je bio prisutan 17. jula i 18. jula 1998.g. u selu Opteruša, naglašavajući da je živio u Samodražu kod strica/ujaka.
- u kojoj su meri Srbi imali poseban status kao civili, naročito zato šta su muškarci u spomenutom domaćinstvu bili naoružani i pružili otpor tokom napada.
- Optuženi MU.H, MI.H, N.H, N.B i J.K poriču da su dali lažne izjave kada su ih saslušali istražiocima EULEX-a u vezi sa vremenom kad je optuženi E.K bio ranjen.

- **Sažetak dokazanog činjeničnog stanja**

- Grupa nepoznatih ljudi je napala kuću D.Bi njene porodice u selu Opteruša, sa raznih strana 17. i 18. jula 1998.g. vatrenim oružjem. U vreme napada u kući su bili gotovo svi stanovnici Srbi iz tog sela, njih oko 15.
- Srpski muškarci su na napad odgovorili vatrom iz pušaka i pištolja.
- Ujutro, 18. jula srpske porodice su odustale od odbrane i predale se. Odmah posle toga dvorište porodice B. je bilo puno nepoznatih ljudi.
- Među ljudima koji su se skupljali u dvorištu bili su i optuženi E.K i SO.B.
- Optuženi MI.H, N.H, N.B i J.K, kad su saslušani kao svedoci, su svi dali lažne iskaze istražiocima o datumu kada je E.K bio ranjen, da bi K. obezbedili alibi.

- **Dokazi u vezi dokazanog činjeničnog stanja**

Uopšteno

Zaključivši glavni pretres sud smatra svedočenje svedoka i oštećenih D.B i S.B uopšteno istinitim i pouzdanim zato šta su opisale događaje na sličan način u raznim iskazima koje su

dale a sud ne vidi nikakav razlog zašto bi one lagale. U skladu s tim sud daje mnogo važnosti ovim svedočenjima, prvrnsteveno onim datim na sudu 28. i 29. juna 2011.g., dopunjenim njihovim prethodnim izjavama policiji/tužilaštvu, usprkos nekim manjim netačnostima u manjim delovima, šta sud smatra normalnim, naročito zato šta se incident dogodio pre 15 godina.

Prisustvo E.Kja i SO.Bja 17. i 18. jula 1998.g. u selu Opteruša

Jedno od glavnih činjeničnih pitanje koje sud treba da uzme u obzir, jest da li su optuženi E.K i SO.B bili prisutni u selu Opertuša tokom napada 17. i 18. jula 1998.g. i da li su učestvovali u napadu na srpska domaćinstva.

Svedočenje svedoka (i oštećene) D. B.

U svom svedočenju daton na prvom glavnom pretresu 28. juna 2011.g. (zapisnik od str. 13 nadalje) D.Bopisuje da se 15-tak Srba okupilo u njiohovoj kući, muškaraca i žena, rođaka i komšija. Osim dva Srbina, svi ostali Srbi iz Opteruše su se okupili u kući B. 17. jula 1998.g.

Pitanje javnog tužioca: *Zašto ste se svi okupili u vašoj kući?*

D.B: Nismo se usudili da iuda idemo jer smo primetili iz našeg dvorišta, primetili smo da prolazi pored naše kapije, onda smo se svi tamo okupili..... Tog je dana stric B. B. pistio ovce na pašu u planini koja je iznad sela. Vratio se kući kad je započela pucnjava.

Javni tužioc: *Rkli ste „videli smo ih kako prolaze,, ko su oni?*

D.B: Nisam znala ko su oni, verovatno iz sela.

D.Bje nadalje izjavila da je 17. jula 1998.g. oko 12:30 ili 01:00 posle ponoći nestalo struje. Nakon šta je nestalo struje, nedufgo posle neko je zvao: „O D. mos dil,, na albanskom, njegovo je ime M. ali je kraće D., svi su ga zvali D.

Javni tužioc: *Dakle, vaš muž se zvao M. ali su ga zvali D?*

D.B: Da, svi, čak i mi kod kuće. Ne idi vani. Moj je muž odmah krenuo ka brdu da otvori kapiju a ja sam mu rekla da ne izlazi. Nisam mu dala da ide vani i nedugo potom, minutu, dve, počeli su da pucaju po našoj kući, krov, po celom krovu.

Javni tužioc: *Da li je to bio pojedinačni pucanj, rafal.. Možete li da opišete tu pucnjavu?*

D.B: Nije bio sam o jedan pucanj. Ne znam iz kakve se puške pucalo ali bila je jaka pucnjava.

Javni tužioc: Da se malo vratimo kad je neko povikao: „Ne izlazi vani.„ Ko je to bio?

D.B: Ja sam pitala muža ko zove a on je rekao: „Makni se, J. zove.„ str. 19 zapisnika od 28. juna 2011.g.

Pucnjava je, od momenta kad je počela, trajala do jutra. u iskazu koji je 26. oktobra dala javnom tužiocu, D.Bje rekla da su Srpski muškarci u kući imali puške i da su uzvratili vatrom kad je počelo. To je potvrdila tokom prvog suđenja. rekla je i da je njen muž, kad je počela pucnjava, rekao ženama da se sklone u podrum. Ostale su u podrumu celu noć pa ne znaju šta se događalo. Kad se ujutro malo smirilo izašla je iz podruma i odjednom se njihovo dvorište napunilo.

Svedok nadalje kaže sudu da da je znala optužene E.Kja i SO.Bja pre napad 17. jula, jer su svi iz istog sela.

Kad su se Srbi predali ujutro 18. jula 1998.g. D.Bje izjavila da je njeno dvorište bilo puno ljudi, koji su bili u civilu, u vojnoj odeći, šarenoj, crnoj, naoružani i sa oznakama OVK (str. 22 zapisnika od 28. juna 2011.g.), među njima i E.K u crnoj uniformi naoružan puškom (str. 23 zapisnika od 28. juna 2011.g.). Iako svedok nije bio jasan o naoružanju optuženoga na glavnom pretresu 28. juna 2011.g. nakon razmišljanja, potvrdila je ono šta je izjavila tužiocu, da je optuženi bio naoružan puškom dok je bio u dvorištu, odmah posle napada.

D.B, kad je kao svedok saslušana u istrazi 26. oktobra 2010.g. je rekla da je videla SO.Bja i svom dvorištu čim je prestala pucnjava 18. jula 1998.g.

Na sednici 28. juna 2011.g. potvrdila je da je među ljudima koji su ušli u dvorište, prepoznala E.Kja i SO.Bja.

U svedočenju na ponovljenom suđenju 4. decembra 2012.g. D.B, na pitanje tužioca da li je videla SO.Bja kako ulazi u dvorište zajedno sa drugim ljudima i da li se seća kako je SO.B bio odeven?

D.Bje izjavila:

D.B: Koliko se sećam i mislim da sam to rekla i u iskazu, on je imao šarenu zelenu odeću.

Javni tužioc: Mislite neku vrstu maskirne unifurme?

D.B: Da.

Javni tužioc: Da li je išta nosio u rukama ili na telu?

D.B: Imali su puške. Ne znam koje marke ali su imali puške.

Javni tužioc: Da li se sećate da li je SO.B bio naoružan?

D.B: Toga se ne sećam. Davala sam iskaze a prošlo je i vremena, sad se toga ne sećam. kako sam prošli put rekla, gledala sam u svg sina i još mi je on u očima, kako je nestao. Nije lako gledati svog sina i druge seljane u toj situaciji i obrtiti pažnju na detalje.

Sud smatra svedočenje svedoka D.B iskrenim i pouzdanim prema njenom znanji i identifikaciji E.Kja i SO.Bja, oba su bili prisutni u njenom dvorištu rano ujutro 18. jula 1998.g., naoružani puškama u šarenim uniformama među ostalima, K. u crnoj uniformi.

Ipak prisustvo E.Kja i SO.Bja u dvorištu B. odmah nakon prekida vatre, ne daje dovoljno dokaza sudu da su oni učestvovali u napadu na srpska domaćinstva u selu Opteruša 17 jula do ranog jutra 18. jula 1998.g.

Svedok D.Bje izjavila da je tokom npada 17. i 18. jula ujutro, sa ostalim srpskim familijama ostala u podrumu svoje kuće. rezultat toga je da svedok D.B nije mogla u svom svedočenju reći ko ih je napao.

Uz to, iskaz D.Bda je njen muž čuo „J., glas 17. jula naveče, kad je ona upozorila muža da ne izlazi, neposredno pre početka pucnjave, ne pruža dovoljno dokaza sudu da je čovek koga je čula bio E.K, čak i ako je u tome u pravu, sud ne može smatrati dokazanim da je E.K učestvovao u napadu na srpska domaćinstva u selu Opteruša između 17. i 18. jula 1998.g.jer, kako je gore navedeno, je svedokinja celo vreme napada bila u zaklonu u podrumu svoje kuće, te zato nije mogla da podnese dokaze o tome ko je učestvovao u napadu.

Svedočenje svedoka S. B.

Ona je svedočila pred javnim tužiocem 27. oktobra 2010.g. i njeno svedečenje na javnom suđenju trebalo je da se proceni uz njeno ranije objašnjenje tužiocu. Razumljivo je da nisu prisutni svi jasni detalji o incidentu koji se desio. Uz to njeno sadašnje fizičko stanje kao posledica moždanog udara, utjecalo je na njeno pamćenje u vezi preciznih detalja.

U svom iskazi na prvom suđenj S.Bje, kao i D.B, potvrdila da je pucnjava počela 17. jula 1998.g. u 6 sati posle podne i trajala celu noć. Na pitanje javnog tužioca da li se seća kada je pucnjava

počela, S.Bje odgovorila: ne sećam se jer smo spavali u podrumu. Objasnila je da se ujutro mnogo ljudi nakupilo u dvorištu i da su Srbe stavili u sredinu dvorišta da ih grupiraju.

Javni tužioc: Rekli ste oni su nas stavili. Ko su oni?

S.B: Oni su masa ljudi, ne znamo ih, neki su bili iz našeg sela a neki izvana.

Javni tužioc: Jesu li nosili uniforme?

S.B: Da.

Javni tužioc: Jesu li bili naoružani?

S.B: Da.

Javni tužioc: Da li se sećate da ste videli ikakve oznake na njihovim uniformama?

S.B: Ne, zbog straha nismo gledali, bile su samo zelene i crne uniforme.

Javni tužioc: Jednom ste javnom tužiocu rekli da su imali OVK oznake na ramenima, neke okružene crne crte; sećate li se?

S.B: Da, ne čujem dobro, zato ne mogu da objasnim.

Javni tužioc: Da li ste ikoga prepoznali među vojnicima ili ljudima koji su ušli u vaše dvorište?

S.B: Mislite na ljude iz našeg sela?

Javni tužioc: Bilo odakle, ljude koje ste prepoznali i koje možete identifikovati?

S.B: Samo one iz našeg sela.

Javni tužioc: Možete li nam reći koga szte prepoznali'

S.B: Mnoge ali ne znam imena.... Prepoznala sam sina koji je bio ovde i SO.Bja.

Javni tužioc: Još koga?

S.B: Znala sam imena ali sam zaboravila.

Javni tužioc: Istom prilikom ste javnom tužiocu rekli između ostalog (neću navoditi sve jer nije važno za ovo suđenje) da ste znali samo J.. Da li se sćate?

S.B: Da.

Javni tužioc: : Da li se sećate da ste ga videli u dvorištu?

S.B: Da.

U istrazi 27. oktobra 2010.g. i na glav nom pretresu 29. juna 2011.g. svedok S.B je rekla da, čim je izašla iz kuće B. ujutro 18. jula 1998.g. , da je videla SO.B ja među drugim ljudima koji su bili u dvorištu. Svedok ima razlog da se jasno seća SO.Bja jer je otac SO.Bja, M., kupio zemlju da svedoka.

Na pitanje tužioca tokom suđenja 4. decembra 2012.g. S. B. je rekla da je u dvorištu ujutro 18. jula odmah posle napada, videla ljude u dvorištu i da je odmah prepoznala SO.Bja u zelenoj uniformi kako nosi pušku.

Sud smatra svedočenje svedoka S.B iskrenim i pouzdanim prema njenom znanji i identifikaciji E.Kja i SO.Bja, oba su bili prisutni u dvorištu D.B rano ujutro 18. jula 1998.g.

Svedok S.B je opisala u svojim svedočenjima oba optužena kao prisutne u dvorištu rano ujutro 18. jula 1998.g.

Ipak prisustvo E.Kja i SO.Bja u dvorištu B. odmah nakon prekida vatre, ne daje dovoljno dokaza sudu da su oni učestvovali u napadu na srpska domaćinstva u selu Opteruša 17 jula do ranog jutra 18. jula 1998.g.

Svedok S.B je izjavila da je tokom napada 17. i 18. jula ujutro, sa ostalim srpskim familijama ostala u podrumu kuće i da su spavali. Tamo su ostali do jutra 18. jula 1998.g. pa zato svedok nije mogla u svom svedočenju reći ko ih je napao tokom noći 17. i 18. jula 1998.g.

Foto identifikacija

U vezi sa svedočenjem pred tužiocem svedoci S.B i D.Bsu identifikovale „J., na foto izložku, iako S. uz poteškoće.

Svedok D.Bje identifikovala oba optužena E.Kja i SO.Bja pri foto identifikaciji 26. oktobra 2010.g.

Sud smatra da je dovoljno dokazano da je svedok D.B znala optuženoga E. „J.„ K. ja i SO.Bja pre napada i na osnovu toga ih je mogla identifikovati.

Svedok S.B je, tokom identifikacije sa fotografija 27. oktobra 2010.g. prepoznala E.Kja i SO.Bja.

U konačnim zaključcima o dokazanim okolnostima sud smatra foto identifikaciju bitnim delom dokaza.

Optuženi E.Kj i SO.B

Oobadvojica su na sudu opovrgnuli da su učestvovali u napadu 17 jula do ranog jutra 18. jula 1998.g.

E.K

E.K je opovrgao da je učestvovao u 17 i 18. jula 1998.g., pošto je bio ranjen u bitci 11. jula 1998.g. i ostao 15 dana u bolnici.

U iskazu datom tužiocu 14. decembra 2010.g. pri kome je ostao na prvom suđenju, izjavio je da je bio član OVK kojoj se pridružio u martu 1998.g. u Drenici. Dobio je mesto komandira voda u novembru 1998.g. i opovrgava da je taj čin imao u julu 1998.g. Iako je iz Opuške opovrgava da je sa OVK bio lociran u Opuški, već je bio u OVK grupi u Drenici. nadalje izjavljuje da ne zna za napad u Opuški potkraj jula.

E.K je izjavio tužiocu 14. decembra 2010.g. da je bio ranjen 11. jula 1998.g na glavnoj cesti Đakovica-Prizren blizu sela Rugova e Hasit, opština Đakovica?

Javni tužioc: Kako se to dogodilo?

E.K: Tamo je bila bitka od 10-15 minuta. Bili smo samo nas dvojica, J. K. koji je vozio i ja. Bili smo u belom Golfu I ili II, civilno vozilo, a naoružani džip je došao prema nama. Bili su uniformisani policajci i vojnici. Ja sam otvorio vatru na njih iz svog AK-47 sa udaljenosti od 10 m. Naš se auto kretao dok sam pucao. Moj prijatelj nije pucao. Ja sam pucao kroz prozor. Nagnuo sam se kroz prozor auta i otvorio vatru. tamo su dva mosta na distanci od 150 m. Išli smo u rikverc 150 m do skretanja za selo Rugova. Nakon ozbiljne razmene vatre sa ljudima u džipu, došli smo pod vatru s leđa. Metak je pogodio naš auto i mene. Auto je još išao u rikverc kada sam ranjen. Metak je ušao kroz stražnja vrata sa vozačeve strane. Pogodio je zadnje sedišta, prednje i mene pogodio. Nisam mogao videti ko je upucao na mene.....

.....

Javni tužioc: Da li ste bili u bolnici?

E.K: Najpre mi je pružena prva pomoć kod doktora u Rugovi e Hasit. Ne sećam se kako se zvao, nedavno je umro. Tretiran sam u kući S. G. On i sad živi u Rugovi. Posle par sati sam otišao u bolnicu u Gajrak. To je selo blizu Pagarushe. tamo je bila vojna bolnica OVK. Tamo je dr. A.H tretirao moje rane. Sad radi u bolnici u Prizrenu.... Ostao sam 15 dana u bolnici. Ne sećam se datuma, bolnica je nakon nekog vremena premeštena zbog nadolazeće ofenzive Srba. Onda sam otišao kući mog strica u selo Radbrova. Tamo sam ostao 8 dana. Doktor iz Velike Krushe ja dolazio svaki dan u selo Radbrova kući mog strica da mi previje rane...

.....

Javni tužioc: Vratimo se na priču o Opteruši, Da li ste čuli priču o napadu na to selo?

E.K: Ne.

Javni tužioc: Dakle, kažete mi da, iako ste iz Opteruše, niste čuli za napad koji se tamo desio?

E.K: Tačno.

Javni tužioc: Prema onom šta vi kažete trebalo bi da ima još Srba koji žive u Opteruši?

E.K: Ne znam.

Javni tužioc: Da li znate jesu li još uvek tamo?

E.K: Nisu više tamo ali ne znam zašto.

.....

Javni tužioc: Da li ste nosili uniformu kad ste ranjeni?

E.K: Da.

Javni tužioc: Koje boje?

E.K: Crne.

Javni tužioc: Da li ta boja ima neko značenje?

E.K: Ne, zapravo sam sam kupio uniformu. Imali smo samo OVK oznake. drugim rečima, bio je to moj izbor da imam crnu uniformu zato šta mi se sviša ta boja.

Javni tužioc: Da li znate nekog ko se zove B. iz Opteruše?

E.K: Da.

Javni tužioc: Da li je bilo B. iz Opteruše u OVK?

E.K: Ne.

Javni tužioc: Da li je iko osim vas iz Opteruše bio u OVK?

E.K: S. B. je bio među prvima koji su se pridružili i sve vreme je bio sa mnom..... također.

Javni tužioc: Da li su oni živi?

E.K: Ne, oba su umrla.

Javni tužioc: Znae samo ta dva koji su sada mrtvi?

E.K: Znam i druge koji nisu bili sa mnom.

Javni tužioc: Recite mi ime bilo koga iz Opteruše ko je bio vojnik OVK u julu 1998.g.

E.K: Ne znam nikog drtugog.

Javni tužioc: Mislio sam da ste rekli da, dok ste bili u Drenici I Zadriqi, da je bilo drugih vojnika iz Opteruše. zar nije tako?

E.K: Istina, ali nisam im znao uimena jer su bili mladi. Uz to ja sam živeo van Opteruše već neko vreme. Bio sam u Švajcarskoj 5 godina i u Prištini. Otužio sam se od seoskog života.

U svedočenju koje je dao na glavnom pretresu 28. januara 2013.g. E.K je izjavio da ostaje pri svom iskazu datom tužiocu 14. decembra 2010.g i 24. decembra 2010.g. kao i pred sudom na prvom suđenju 7. jula 2011.g.

Po viđenju suda prilično je neverovatno da E.K nije čuo za napad na Opterušu. Tokom prvog suđenja E. K. je nekoliko puta rekao da je ponosan na svoje učešće u OVK i borbu za slobodu i nezavisnost Kosova.

Po ovoj osnovi sud smatra svedočenje E.Kja sumnjivog kredibiliteta. Sud smatra da je dokazano da je E.K bio u dvorištu kuće B. odmah nakon šta je prestala razmene vatre. Ali prisustvo E.Kja u dvorištu kuće D.B nakon prekida vatre ne dokazuje da je optuženi E.K učestvovao u napadu u noći od 17. do 18. jula 1998.g.

SO.B

U iskazu koji je dao javnom tužiocu 18. aprila 2012.g. SO.B je izjavio da se pridružio OVK 27. oktobra 1998.g. Znao je E.Kja iz viđenja i po imenu ali se nisu družili pre rata.

E.K je bio prijatelj njegovog brata. Brat SO.Bja je bio u ratu sa E. K.jem od prvog dana. SO. se sprijateljio sa K.jem kad se pridružio OVK. U početku je SO.B bio u jedinici u selu Reti pod komandom Xh. H., kasnije je tokom rata bio sa E. i svojim bratom. S. je izjavio da su u osnovi komandiri bili E. i njegov brat, ali nakon ranjavanja E., njegov brat je postao jedini vođa. On se pridružio OVK u oktobru 1998.g.

SO.B je izjavio da je u junu ili početkom jula 1998.g., kad su pale prve granate na selo, pokupio svoju širu familiju i otišao u selo Samadraxhe, gde je ostao iduća četiri meseca u kući svog strica/ujaka M. B. Vratio se u Opertušu četiri meseca kasnije i pridružio se OVK. Kad se vratio u Opertušu celo selo je bilo spaljeno od strane srpskih snaga i samo je OVK bila tamo. Uopšte nije bilo civilnog stanovništva.

U svedočenju na glavnom pretresu 28. januara 2013.g. SO.B je izjavio da ostaje pri iskazu koji je dao tužiocu 18. aprila 2012.g.

Tokom sednice 28. januara 2013.g. sud je kao dokaz prihvatio podnesak branioca SO.Bja koji pokazuje da je SO.B bio član OVK od 27. oktobra 1998.g.

Po ovoj osnovi sud smatra njegov iskaz sumnjivog kredibiliteta. Kod razmatranja kredibilnih iskaza svedoka D.Bi S.B sagledanim u vezi sa iskazima ostalih optuženih, sud smatra da iskaz SO.Bja nije pouzdan.

Sud smatra dokazanim to da je SO.B bio u dvorištu kuće B. 18. jula 1998.g. ujutro, odmah nakon prekida vatre; ali to ne dokazuje da je optuženi E.K učestvovao u napadu u noći od 17. do 18. jula 1998.g.

Optuženi MU.H, ML.H, N.H, N.B i J.K su svedočili u podršku tome da je E.K bio ranjen pre napada na Opertušu.

Optuženi MU.H je rekao u iskazu pred tužiocem 23. februara 2011.g. da nije čuo za napad na Srbe u Opertuši 1998.g. On je prijatelj optuženog E.Kja.

Kad su ga pitali o vremenu kada je E.K bio ranjen, ovo se vidi iz potpisanog iskaza svedoka:

Istražioc: Kad se to desilo?

Svedok: Mislim da se desilo po danu, pre ručka.

Istražioc: Je li to 1998.g.?

Svedok: U leto 98.

Istražioc: Je li bio jun, juli, avgust ili septembar?

Svedok: Mislim da je bio jul?

Istražioc: Zašto mislite da je bio jul?

Svedok: Glavni razlog je taj šta u to vreme žanjemo žito. Bilo je tačno oko 10. jula.

Istražioc: Možete li da objasnite zašto bi ranjavanje E.Kja bilo u vezi sa žetvom?

Svedok: Jer je bilo vreme žetve, to je između 10. jula i 10. avgusta. To se desilo na početku sezone, ne u avgustu. Sećam se da je oko moje kuće bilo mnogo ljudi u to vreme jer je bilo vreme žetve.,,

On je kao optuženi dao iskaz istražiocu 14. marta 2011.g. Potom je potvrdio svoj iskaz 23. februara 2011.g. na sledeći način:

„MIP: Da li vi celosti potvrđujete sve šta ste rekli?

MH: Da, samo želim da unesem promenu jer ne znam tačan datum, prošlo je mnogo vremena. Znam da je bio jul jer smo imali žetvu. Od početka do polovine jula.,,

Ostao je pri ovom iskazu kasnije pred tužiocem kao i na prvom i ponovljenom suđenju.

Suda smatra da je prilično neverovatno da E.K nije čuo za napad na Srbe u Opteruši u julu 1998.g. razume da se postavio ignorantno da bi zaštitio nasleđe OVK-a i pravo na borbu za slobodu.

Pošto je rođak optuženog E.Kja sud njegov iskaz smatra pokušajem da zaštiti svog rođaka.

Iako nije siguran oko datuma, optuženi je siguran da je E.K bio ranjen pre sredine jula, drugim rečima pre napada, jer je to bilo početkom sezone žetve. Ipak, to je događaj koji se odvija svake godine, sud smatra da ne može tačno sećati kada se tokom žetvene sezone 1998.g. dogodilo ranjavanje.

U svom zaključku sud smatra da iskaz o vremenu ranjavanja E. K. nije pouzdan.

Uzevši sve u obzir, utjecaj celog svedočenja, iskazi M. H. pred istražiocem o vremenu ranjavanja E.Kja, smatraju se lažnim van razumne sumnje.

Optuženi M.H je dao iskaz istražiocu EULEX-a u Rugovskoj klisuri 23. februara 2011.g. Rekao je da mu je E.K ujak/stric ali je on iskaz dao dobrovoljno. On je i brat optuženog M. H. Rekao je da nije znao da li je E.K bio član OVK kad je bio ranjen, pošto se to desilo jako davno. Pomogao je oko prevoza svog ujaka kad je bio ranjen.

Istražioc: Kad se to desilo?

Svedok: Mi imamo vlastiti posao, nestalo ej struje 7. jula 1998.g. Firma za struju nam je rekla da to neće popraviti ako ne platimo do 11. jula i mi smo skupili novac.

„E. je ranjen 11. jula 1998.g. Garantiram da je tako. Sećam se dana zato šta sam istog dana trebao da predam novac za struju skupljaču iz firme. Onda je moj prijatelj dao novac skupljaču. te večeri, 11. jula imali smo struju.„

14. marta 2011.g. MI.H je potvrdio svoj iskaz koji je dao kao svedok istražiocu EULEX-a, kao i tokom prvog suđenja i ponovljenog suđenja.

Pošto mu je optuženi ujak/stric sud smatra razumljivim da on želi da zaštiti svog ujaka/strica.

Navedeni razlog zašto se seća kad je E.K bio ranjen sud smatra prepedantnim pa tme i nepouzdanim.

Razmatrajući ukupne dokaze, kako je gore i nadalje navedeno, sud smatra da je iskaz koji je MI.H dao tužicu 23. februara 2011.g. u selu Rugova, o datumu ranjavanja E.Kja, lažan.

Optuženi N.H dao je iskaz u selu Rugova kao svedok 3. marta 2011.g. i rekao da je čuo glasine o napadu na Srbe u julu. 1998.g u selu Opertuša i da je bio član OVK, ali ne pod komandom E.Kja. Rekao je da je pomogao oko transporta ranjenog E.Kja do škole u Radobravi, gde su ga ostavili.

Istražioc: Kad se to desilo?

Svedok: Moj rođendan je 11. juna a ovo se desilo 11. jula. Siguran sam u to. Sećam se da sam razgovarao sa ljudima tamo i rekao sam da nije pre samo mesec dana bio rođendan, a sad ovo.

Istražioc: Da li su se i druge posebne stvari desile 11. jula 1998.g. koje biste zapamtili?

Svedok: Te smo se večeri okupili ispred moje kuće i pričali smo o tome šta se desilo.

Istražioc: Da li je 11. jula 1998.g. bilo struje?

Svedok: Teško je reći jer mi je trebala struja.

Istražioc: Koga ste sreli u školi u Radobravi?

Svedok: Ne znam, samo smo ga tamo ostavili i vratilo se ovamo.

Kao optuženi on je potvrdio svoj iskaz 17. marta 2011.g. To je potvrdio i tokom prvog suđenja kai i na ponovljenom suđenju.

Sud gornje iskaze smatra prepreciznim i upitnim u smislu zašto je on zapamtio tačan datum kada je E.K ranjen. Razmatrajući ukupne dokaze sud smatra da je njegov iskaz dat istražiocu EULEX-a 3. marta 2011.g. u selu Rugova o tome kad je E.K ranjen, lažan van razumne sumnje.

Optuženi N.B dao je iskaz tužiocu kao svedok 3. marta 2011.g. u Rugovi, te izjavio da je bio član OVK od aprila 1998.g. i da je sreo E.Kja kada je ovaj bio ranjen a posle rata je češće sterao E.Kja. Na pitanje kada je E.K bio ranjen sledeće je izvađeno iz njegove izjave:

Istražioc: Kad se sve to desilo, kad je E.K ranjen ia vi ste mu pomogli?

Svedok: Prve sedmice u julu 1998.g. Bilo je 10. ili 11. jula.

Istražioc: Kako to da se sećate tačnog datuma?

Svedok: Sećam se jer su srpske snage napale Orahovac. napad je bio 17. ili 18. jula 1998.g. Sećam se da je E. ranjen oko sedmicu pre 17 ili 18. jula.

Istražioc: Koliko ste u to sigurni?

Svedok: 100% sam siguran jer sam ja ranjen 2-3 dana posle E.

Istražioc: Je li na bilo koji način registrovano to da ste bili ranjeni?

Svedok: Bilo je to pod teškim okolnostima pa ne mislim da je to urađeno. mene su tretirali doktori 2-3 sedmice posle ranjavanja.

Istražioc: Da li znate da morate govoriti istinu? Inače možete biti optuženi. Da li ste sigurni o tom datumu?

Svedok: Jesam. Ne lažem. Vodim dnevnik.

Istražioc: Mogu li da vidim dnevnik?

Svedok: Ne, nemam ga.

Istražioc: Gde je dnevnik?

Svedok: Držao sam dnevnik u kući ali je kuća zapaljena od strane Srba. To je bilo u aprilu 1999.g.

Istražioc: Da li je E.K učestvovao u borbi u Opteruši?

Svedok: Ne znam.

.....

17. marta 2011.g. N. B. je saslušan kao optuženi i potvrdio je svoj iskaz koji je dao kao svedok. Potvrdio je taj iskaz na prvom kao i na ponovljenom suđenju.

Sud beleži da je optuženi bio vojnik OVK pa je razumljivo da želi da zahtiti dignitet OVK i E.Kja, koga je prvi put sreo kad je „J.,, bio ranjen i otad ga viđa češće. Po viđenju suda ovo umanjuje kredibilitet svedočenja. Sud nadalje smatra čudnim da se seća samo datuma ranjavanja E.Kja dok je nesiguran kad ga se pita za druge podatke.

Razmatrajući ukupne dokaze sud smatra da je iskaz N. B. dat tužiocu EULEX-a 3. marta 2011.g. u selu Rugova o tome kad je E.K ranjen, lažan van razumne sumnje.

Optuženi J.K je dok je davao iskaz tužiocu 8. februara 2011.g. u Prištini priznao da je u jako dobrim odnosima sa optuženim E. K.jem i da se ne slaže s tim da je neko napa srpske kuće u julu 1998.g. u Opteruši. Izjavio je da je bio član OVK od maja ili juna 1998.g. i da je bio neka vrsta vođe i da je bio sa E. K.jem kada je ranjen i da je odvezao ranjenog E.Kja u bolnicu OVK u Garjak na području u Suhoj Reci.....

Nadalje je istražiocu rekao sledeće *inter alia*:

..... imam problema sa datumima i imenima. Bilo je to krajem jula ili početkom avgusta. Kad su se počeli boriti to je bilo najmanje 20-25 dana posle nego je E.K bio ranjen.

Istražioc: Kad ste ponovo videli E.?

Svedok: Mislim da sam ga video u Randubravi 10 dana posle. Čuo sam da je iz Gjarka otišao u Randubrave.

Istražioc: U kakvom je stanju bio?

Svedok: Nešto boljem nego kad sam ga ostavio. Ležao je u krevetu ali je pokušao ustati da me pozdravi.

Istražioc: Koji je to bio datum?

Svedok: Sve se to desilo u julu. On je ranjen početkom jula. Sreo sam ga sredinom jula a borba se desila krajem jula ili početkom avgusta 1998.g.....

Saslušanje je nastavljeno 21. februara:

Istražioc: Kojeg datuma ste bili u bitci skupa sa E. K.jem kada je E.K ranjen?

Svedok: Više od 50% sam siguran da je E.K ranjen početkom jula.

Istražioc: Kako to da se sećate da je to bilo početkom jula?

Svedok: Krajem juna, 25-27 mene je gadno pretukla srpska policija. Verujem da se ovaj incident sa E. dogodio oko 1 sedmicu kasnije.

J. B. saslušan je 8. marta 2011.g. kada je potvrdio svoj iskaz od 8. februara 2011.g.

15. marta 2011.g. ispitan je u svojstvu optuženoga i potvrdio svoje iskaze. To je potvrdio i na glavnom pretresu i ponovljenom suđenju.

Sud ne smatra pouzdanim rečeno u vezi sa datumima. Optuženi je siguran o datumu kada je E.K ranjen ali razlog koji je dao nije verovatan.

Sud također ukazuje na njegov odnos sa E. K.jem i članstvo u OVK. Razumljivo je da on želi da zaštiti dignitet OVK i svog prijatelja iz ranijih dana OVK.

Sud njegov iskaz smatra sumnjivim po ovoj osnovi.

Razmatrajući ukupne dokaze, koji su delimično gore spomenuti, sud smatra da je iskaz J. B. dat tužiocu EULEX-a 8. februara 2011.g. o tome kad je E.K ranjen, lažan van razumne sumnje.

Iskaz svedoka H. M.

U svom iskazu 24. januara 2013.g. H.M je izjavio da je bio u O^Pteruši i da je bio član OVK i da se pridružio OVK posle napada na O^Pterušu. Rekao je da je pre napada an O^Pteruđu bio član zaštitne grupe, gde mu je uloga bila da pomogne ljudima sa hranom, odećom, i da je bio jedan od vođa dve grupe u O^Pteruši, dok je E.K bio vođa druge grupe u selu. na pitanje tužioca *da li se seća da je rekao da su bile 2 OVK grupe*, H.M kaže: „*Da*„. Rekao je da je u grupi E.Kja bio brat SO.Bja a S. im se prodružio kasnije nakon prve ofenzive, jer je S., SO brat bio najpre aktivist, ubijen je, onda je SO.B došao da zameni brata. Dugo nije znao ko je SO. ni ko je S., samo je znao da pripadaju istoj porodici.

Rekao je da su Srbi živeli u selu O^Pteruša kao i svi ostali, imali su normalne odnose, ničeg lošeg među njima; on je bio stolar i radio je za sve, na vlastitu inicijativu je 2-3 sedmice ili mesec pre napada otišao kod srpskih porodica i razgovarao o situaciji koja je postajala preteća.

Upozorio je porodice da će doći OVK iz Drenice i pokucati im na vrata srpskih porodica i „uraditi grozne stvari a mi ne možemo uraditi ništa da to sprečimo „ i nastavlja ovako na pitanja tužioca:

Tužioc: Da li je u julu 1998.g. bila vojna akcija u selu O^Pteruša?

H.M: Inicijalno je to bila odbrana a posle ponoći je postao napad.

Predsednik veća: Kakav napad?

H.M : Nije to bila OVK nego grupa koju nismo mogli identifikovati, nismo hteli da idemo ni Albancima ni Srbima. Svo civilno stanovništvo je bilo u selu, došla je maskirana grupa i napala srpske kuće.....

Tužioc: Da li se sećate da ste mi rekli da je komandir te grupe imao masku a vi ste mu rekli: „Gde idete, šta želite uraditi?„

H.M: Da. Sve se desilo za 10 minuta.

Tužioc: Da li ste mu to rekli?

H.M: Da. rekao sam i: „Želite od Opteruše napraviti Srebrenicu.„

Tužioc: Šta ste rekli članovima svoje grupe?

H.M : Da. Reako sam da moji ljudi ni u kom slučaju ne bi takvo nešto uradili.

Tužioc: Dakle, rekli ste ne?

H.M: Da.

Tužioc: Šta ste vi lično uradili?

H.M: Rekao sam, da bi moja grupa ostala, da ću ići ja.

Tužioc: Da li se sećate kako je počeo napad?

H.M: Ne jer nisam bio tamo kad je počelo.

Tužioc: Sećazte li ste rekli da su neko od OVK odjednom otvorili vatru po srpskim kućama?

H.M: Da, sećam se.

Tužioc: Znadete li da li su Srbi iz kuće uzvratili vatrom?

H.M: Ne znam, nisam bio tamo pa ne znam.

Predsednik veća: Zbunjen sam, rekli ste da OVK te noći nije napao srpske kuće a sad kažete OVK je napao. Možete li objasniti?

H.M: Da, grupa koju vi zovete OVK nije bila OVK.

Tužioc: Rekli ste da je istina da je u jednom momentu ta grupa otvorila vatru po srpskim kućama. Moje je pitanje da li su Srbi iz kuće uzvratili vatrom?

H.M: Predlažem da mi se pitanje postavi valjano, rekao sam da nisam bio tamo i nisam mogao videti.

Tužioc: Ali rekli ste da je istina da je u jednom momentu ta grupa otvorila vatru .

H.M: Ako tenkovi prelaze reku Prizren buka se čuje u Opteruši, paljba je bila u selu u ponoć; čuli smo pucanje ali nismo znali šta se desilo.

Tužioc: Rekli ste da ste rekli svojim ljudima da ćete jedino vi poći, rekli ste i da su odjednom napadači otvorili vatru?

H.M: Da pojasnim, lokacija ljudi koji su se okupili da bi zaštitili selo bila je na 1,5 km od sela, mi nismo imali ni tenkove ni helikoptere, otišli smo pešice i čuli u ponoć....

Tužioc: Da li ste videli E.Kja na dan napada?

H.M: Gde?

Tužioc: Trebate mi reći ako ste ga videli.

H.M: Moglo se to desiti u kući srpskog seljaka na dan napada.

Tužioc: To nije odgovor. Da li ste videli E.Kja na dan napada?

H.M: Da, između sela Zociste i Opteruša.

Tužioc: Šta je radio?

H.M: Kao svi ostali.

Tužioc: Šta to znači?

H.M: Na liniji fronta.

Tužioc: Jeste li ga videli da razgovara sa ljudima koji su došli iz Drenice?

H.M: Ne.

Tužioc: Sećate li se da ste mi rekli da je razgovarao sa specijalnom jedinicom koja je došla iz Drenice pre napada?

H.M: Ne, to nije bilo tako.

Tužioc: Kako je bilo?

H.M: 10 minuta pre toga su se okupili ljudi da se organizuju. Šta se tiče događaja o kome vi govorite grupa je stigla 10 min pre napada. Ne znam koliko je bilo sati, 11-12- bila je noć, bili su maskirani; naređenje je stiglo sa neba ili bilo otkud.

Tužioc: Jeste li pre napada pričali sa E. K.jem?

H.M: Da. Kratki razgovor.

Tužioc: Šta vam je rekao?

H.M: Da je grupa došla da napadne srpske kuće a ja sam rekao da me uopšte ne zanima.

Tužioc: Gde ste tačno bili tokom napada?

H.M: Na pola puta između sela Zociste i Opteruša. To je bilo mesto susreta ljudi mobilizovanih da zaštite selo, to je na rubu sela Opteruša. Dok smo se vraćali u selo počela je pucnjava, čuli smo pucnjavu i odmah otišli mojoj porodici da ih evakušemo.

Tužioc: Jeste li bili naoružani?

H.M: Da....

Tužioc: Je li E.K bio naoružan kao i vi kad ste ga sreli?

H.M: Nisam gledao oružje, bio je mrak, nije me zanimali da vidim je li imao oružje ili ne.

Svedok H.M je rekao da je video E.Kja tokom noći od 17. do 18. jula 1998.g. između Zocista i Opteruše i da je on sam, kad je počeo napad, bio na pola puta između Zocista i Opteruše , gde je bilo zborna mesto za ljude koji su se mobilizirali da bi zaštitili selo i dok se vraćao u selo počela je pucnjava; on je smesta otišao da evakuira svoju familiju. Mesto mobilizacije za zaštitu sela je oko 1,5 km od sela . Šta se tiče SO.Bja svedok nije pružio nikakve dokaze u vezi sa B. prisustvom u Opteruši.

S obzirom da su optuženi MU.H, MI.H, N.H, N.B i J.K svi svedočili u korist E.Kja o njegovom ranjavanju pre napada na Opterušu, s druge strane svedok H.M je svedočio pred sudom da je video K.ja na dan napada između sela Zocista i Opteruše. Kad se uzmu u obzir i pouzdana svedočenja svedoka D.Bi S.Bi sagledaju u vezi sa iskazima ostalih optuženih, sud smatra da je gornji iskaz H.M pouzdan, dakle E.K nije bio ranjen pre napada.

Po viđenju suda svedok H.M nije sudu predočio nikakve dokaze o prisustvu i učešću u napadu E.Kja i SO.Bja u noći 17. i 18. jula 1998.g. Sud nije mogao da nađe nikakve dokaze iz M. svedočenja da su optuženi E.K i SO.B učestvovali u napadu u noći 17. i 18. jula 1998.g.

Mišljenje suda je da prethodni iskazi H.Ma, koje je dao u svojstvu optuženoga tužiocu ili sudu, ne mogu da se kriste kao dokazi na ovom suđenju zato šta je te iskaze dao kao optuženi dok je na ovom suđenju sam svedok.

Zato je sud odlučio da ne koristi prethodne iskaze H. M., koje je dao kao optuženi bilo javnom tužiocu ili sudu, kao dokaz, znajući da je H.M kao optuženi imao određena prava i obaveze (čl. 356, par 2 ZKPK), koja se razlikuju od prava i obaveza svedoka (čl. 164, par. 2 ZKPK).

Svedok A.B

Na prvom suđenju 30. juna 2011.g. A.B je svedočio da je 1998.g. bio učitelj i da nije bio član OVK, seća se pucnjave u Opterušii da je trajalo od ponoći do jutra, ali nije znao datum ni šta se dešavalo, ko se borio protiv koga. Sledećeg dana je saznao da su se Srbi iz sela borili protiv OVK.

A.B je svedočio istražiocu EULEX-a 31. januara 2011.g. tvrdeći da nije bio član OVK, te da nije bilo uniformisanih i naoružanih stanovnika Opteruše. Bio je kod kuće u noći kad je počela borba. Seća se pucnjave koja je trajala od ponoći do jutra. Čuo je mnogo pucnjave ali nije znao ko se borio protiv koga.

A.B je svedočio istražiocu EULEX-a 15. maja 2012.

Na pitanje istražioca da li je u Opteruši bilo netrpeljivosti pre noći u junu 1998.g. kada je OVK proterala Srbe iz njihovih kuća i odvela ih u Suhu Reku?

Svedok je rekao da je bila bačena bomba koja je eksplodirala blizu kuće u blizini centra. Vlasnik kuće je bio H. B. U to vreme je živio u Francuskoj. Kuća je bila prazna.

Svedočio je na glavnom pretresu 25. januara 2013.g. i potvrdio svoj iskaz koji je dao 30. juna 2011.g.

Iskazi koje je svedok dao ne pružaju nikakve presudne dokaze o tome kada je E.K bio ranjen i da li je ili nije video E.Kja i/ili SO.Bja kako učestvuju u napadu na srpska domaćinstva u noći 17. jula do ranih jutarnjih sati 18. jula 1998.g.

Svedok F.M

je, dajući iskaz na prvom suđenju 30. juna 2011.g. rekao:

Javni Tužioc: Da li se sećate da je u vašem selu u nekom momentu dogodila bitka?

F.M: Nisam bio tamo kad se dogodila bitka.

Javni Tužioc: Da li se približno sećate kad se to desilo?

F.M: Ne sećam se jer smo otišli iz našeg sela u drugo selo.

Javni Tužioc: Pitam da li sećate godine ili meseca?

F.M: Juli 1998.g. mi smo praktično bili daleko od kuće. Nismo ostali tamo.

U iskazu od 25. januara 2013.g. svedok F.M je rekao da je svo stanovništvo sela, Albanci i Srbi, bilo u selu kad je bačena bomba na kuću A. B. a posle bombardovanja su se raselili.

Iskazi koje je svedok dao ne pružaju nikakve presudne dokaze o tome kada je E.K bio ranjen i da li je ili nije video E.Kja i/ili SO.Bja kako učestvuju u napadu na srpska domaćinstva u noći 17. jula do ranih jutarnjih sati 18. jula 1998.g.

Svedok P. M, dajući iskaz istražiocu EULEX-a 13. januara 2011.g. je rekao da je bio član OVK od jeseni 1998.g.

Istražioc: Da li znate je li E.K bio ranjen tokom rata?

Svedok: Ne znam. Čuo sam da je bio povređen ali ne znam ni gde ni kada.

Istražioc: Da li je mogao biti ranjen pre napada na srpske kuće?

Svedok: Ne, sigurno nije. Mora da je to bilo kasnije....

Nadalje je izjavio da je znao SO.Bja. Živeli su u istom selu pre rata. Posle rata se S. preselio u Orahovac. Svedok nije bio siguran da li je S. bio u OVK.

U iskazu datom 30. juna 2011.g. izjavio je da je bio u Opteruži u julu 1998.g. Otišao je iz svog sela kada je počeo rat, seća se da je pucnjava trajala celu noć. Izjavio je da zna E.Kja i čuo je da je E. bio ranjen ali ne zna ni kad ni gde je bio ranjen.

Iskazi koje je svedok dao ne pružaju nikakve presudne dokaze o tome kada je E.K bio ranjen i da li je ili nije video E.Kja i/ili SO.Bja kako učestvuju u napadu na srpska domaćinstva u noći 17. jula do ranih jutarnjih sati 18. jula 1998.g.

Svedok N.M

svedočeci pred istražiocem EULEX-a 19. januara 2011.g. izjavio je *inter alia* sledeće:

.....

Istražioc: Da li se sećate ijednog pripadnika OVK iz Opteruše?

Svedok: E.K je bio komandir..

Istražioc: Da li znate kad su se priključili OVK?

Svedok: Mislim da su postali članovi OVK mesec dana pre napada na srpske kuće.

Istražioc: Da li znate E.Kja?

Svedok: Mi smo iz istog sela. Znam ga od kada je bio dečak. On je oko 20 g. mlađi od mene.

.....

Istražioc: Da li je imao ikakav čin?

Svedok: Bio je komandir OVK za OPterušu u vreme kada su Srbi proterani iz svojih kuća. Dobro je obrazovan.

Istražioc: Da li je E.K učestvovao u borbi u Opteruši?

Svedok: Ne znam.

.....

Istražioc: Da li znate SO.Bja?

Svedok: Znam ga jer je iz istog sela. Nisam nikad pričao sa njim.

.....

Istražioc: Je li E.K bio njegov komandir?

Svedok: Da, zato šta je E. bio komandir u Opteruši.

On je svedočio tokom glavnog pretresa 28. januara 2013.g. i potvrdio je svoj prethodni iskaz dat na prvom suđenju 30. juna 2011.g.

Njegovi iskazi na otvorenom suđenju su bitno modifikovani i mnogo nesigurniji. Sud ovo shvaća kao napor svedoka da zaštiti i pomogne optuženom E.Ki zato smatra te iskaze manje pouzdanim od njegovog prethodnog iskaza citiranog gore pred istražiocem EULEX-a.

Ipak, iskazi koje je svedok dao ne pružaju nikakve presudne dokaze o tome kada je E.K bio ranjen i da li je ili nije video E.Kja i/ili SO.Bja kako učestvuju u napadu na srpska domaćinstva u noći 17. jula do ranih jutarnjih sati 18. jula 1998.g.

Svedok A.H

Nakon šta se predsednik sudskog veća konsultovao sa svim stranama, uključujući i braniocce, dogovoreno je da iskaz koji je dr. A.H dao 30. juna 2011.g. može biti pročitán za zapisnik.

Dr. A.H je radio kao kirurg. Dr. H. je lečio ranjenog E.Kja. Njegov iskaz na prvom suđenju je bio bitno nesigurniji od njegovog prethodnog iskaza, datog pred istražiocem EULEX-a 21. decembra 2010.g. Sud smatra njegov iskaz istražiocu pouzdanijim od onoga na prvom suđenju, kada je bio pod pritiskom i sustezao se da svedoči protiv E.Kja. Sud ne vidi razlog zašto bi on svedočio istražiocu nešto šta nije istinito. Njegov iskaz dat susu 30. juna 2011.g. ne smatra se pouzdanim kao njegov iskaz istražiocu od 21. decembra 2010.g.

Istražiocu 21. decembra 2010.g.

.....

Istražioc: Da li ste vi ili vaše osoblje registrovali svakog pacijenta ?

Svedok: Mogu reći da je 95% pacijenata bilo registrovano. Ali kad smo imali vrlo hitne slučajeve nismo mogli registrovati svakoga. Sistem koji sam koristio ja sam kreirao.

.....

Istražioc: Da li ste ga (E.Kja) našli u tim zapisima?

Svedok: Da. iako se u početku niosam sećao da sam imao pacjenta dve sedmice, našao sam jedinu belešku o ovom pacjentu. Možete lako da utvrdite da je njegovo registrovanje kopija originala. Taj registar je jedini dostupan dokument u kome su osnovni podatci o pacjentu. Beleška koju sam vam danas predao počinje datumom 4. avgust 1998.g. i završava sa 1. septembrom 1998.g. Svaka strana je podeljena na 4 stupca. U prvom je broj pacjenta, u drugoj ime i lični podatci pacjenta, u trećoj dijagnoza i u četvrtoj tretman. Nismo mogli da knjižimo ni u kakvoj drugoj knjizi.

Istražioc: Možete li da opišete podatke birne za E.Kja?

Svedok: Datum unosa je 12. avgust 1998.g. Br. pacjenta ili protokola je 1199. Ime E.K. Godina rođenja 1965. Mesto rođenja Opteruša. Dijagnoza je na latinskom kao: Vulnus Sclopeteorium, Regio Lat. Dex”, šta znači rana od puščanog metka na desnoj strani. Ako smo precizni izgleda da me moj asistent nije jasno pratio o mestu povrede na telu. Ako se pozivam na napisano nije jasno gde se nalazila rana. Kolona 4 je za samo 4 dana terapije, znači dobivao je lekove 4 dana, penicilin i injekcije gentamicina 4 dana. Koristeći se zdravim razumom siguran sam da, da je bio

u bolnici 2 sedmice. Sećao bi ga se. Ako se pozivam na protokol o njegovim povredama osta je u bolnici maksimalno dan ili dva. Verujem da je bio vanjski pacjent na samo jedan dan. Bio je 13. pacjent tog dana.

Istražioc: Samo da budemo jasni o ovoj belešci od 12. avgusta 1998.g. Je li to jedini zapis o lečenju E.Kja?

Svedok: Siguran sam 99% da je ovo jedini zapis o lečenju E.Kja. Mogla je da bude iznimka ali ne mislim da je.

Istražioc: Po vašem mišljenju da li ste lečili E.Kja u julu 1998.g. ?

Svedok: nemam nikakav drugi zapis o njemu i ne sećam ga se. Mogu se samo pozvati na službeni dokument.

Istražioc: Na koju se bolnicu odnosi ovaj zapis?

Svedok: Breshance. Udaljenost od Breshance do Gajraka je oko 7-8 km.

Istražioc: Da li znate selo Rugova I Hasit?

Svedok: Da.

Istražioc: Ako je neko ranjen u tom selu gde bi ga odveli?

Svedok: Obično gde god da sam se nalazio, ali samo odatle. Nije bilo drugih mesta na koja ste mogli otići. Ljudi su dolazili od svuda i sa udaljenih mesta.

Istražioc: Iako ste se vi kretali od mesta do mesta, ranjeni su dolazili tamo gde ste vi bili.

Svedok: Da, potali bi gde sam i došli k meni. Neko sam vreme bio jedina medicinska služba koja je radila na Kosovu. Neke beleške ovde se odnose na pacjente iz Prištine.

Istražioc: Da li iamte slične beleške za juli 1998.g.?

Svedok: Da. Mogu vam i to dostaviti. Nema beleške o E.Kiz jula 1998.g. Gledajući ovo znam da sam u to vreme bio u Gajraku.

Istražioc: Kad pogledate zapis o E.Kmožete li videti kada je ranjen?

Svedok: Ne, to ne mogu reći. Nismo bili u prilici da beležimo toliko detalja. Ova beleška pokazuje da je on najverovatnije bio vanjski pacjent tog dana. Pošto pitate za određene detalje, ne mogu reći kad je tačno bio ranjen. Kako sam rekao nema zapisa o E.Kod 11. ili 12. jula 1998.g.....,,

Prema iskazu dr. A. H. on bi se najverovatnije sećao da je E.K bio u bolnici 2 sedmice. Pozivajući se na protokol o K. povredama, dr. H. je izjavio da je E.K najverovatnije ostao u bolnici najviše 1-2 dana. dr. H. se ne seća da je E.K bio hospitaliziran kad je bio ranjen.

Tokom prvog suđenja 30. juna 2011.g. A.H je ovako nastavio na pitanja javnog tužioca:

Javni tužioc: Da li ste vodili beleške o svojim pacijentima?

Dr. A.H: Da, ali ne znači da sam radio sve beleške zbog pokreta; kupovali smo beležnice i u njima pisali beleške. Imamo podatke o 12.000 registriranih pacjenata ali sigurno je da smo lečili oko 20 000 pacjenata.

Javni tužioc: Da li su svi vaši pacijenti bili registrovani?

Dr. A.H: Ne svi, rekao sam da nisu.

Javni tužioc: Inspektoru EULEX-a ste 21. decembra 2010.g. odgovorilo da je bilo registrovano 95% pacjenata.

Dr. A.H: Verovatno sam to rekao ali na dva ili tri mesta, arhivirane informacije su ostale na terenu i zbog vlage i kiše podatci su oštećeni ili uništeni. Mogu vam dati tačan broj od 11 635 pacjenata.

Javni tužioc: Da li ste zadržali kopiju beleški?

Dr. A.H: Da radio sam kopije.

Javni tužioc: Da li ste išta od tih kopija predali istražiocima?

Dr. A.H: Da i nisu mi vraćene.

.....

Javni tužioc: Da li se sećate gde ste u zapisima našli njegovo ime?

Dr. A.H: Ako se ne varam 12. avgusta 1998.g.

.....

Javni tužioc: Možete li nam, ako je moguće, pokazati belešku o ovom pacijentu?

Dr. A.H: Ovde u protokolu 12. avgusta pod brojem 1199.

Javni tužioc: Možete li nam reći ime registrovane osobe?

Dr. A.H: E.K rođen 1965.g. u Opteruši.

Javni tužioc: Da li ste u toj knjizi koju držite u ruci, našli još kakav podatak u vezi sa istim pacijentom?

Dr. A.H: Ne, nisam.

Javni tužioc: Da li ste proverili beleške ili kopije beleški podatke za jul 1998.g.?

Dr. A.H: Mislim da jesam, ali ne mogu tačno reći.

Javni tužioc: Istražiocu EULEX-a ste istom prilikom rekli: „nema beleške o E. K. u julu 1998.g.“,

Dr. A.H: I sada uopšteno kažem da nisam našao nikakvu belešku, ali ne mogu da isključim takvu mogućnost zbog velikog broja pacjenata, bilo je situacija kada je 150 pacjenata stajalo u redu čekajući na pregled.

Javni tužioc: To šta govorite je drukčije, kažete da je možda došao ali nije bio registrovan. Pitam vas da li ste našli njegovo ime u beleškama iz jula 1998.g.?

Dr. A.H: Ne, nisam.

Javni tužioc: Niste našli?

Dr. A.H: Ne osim ovog šta sam rekao iz ove knjige.

Razmatrajući ukupne dokaze čiji su delovi gore spomenuti, sud smatra iskaz A. H. dat istražiocu EULEX-a o tome kada je E.K bio ranjen pouzdanijima.

Dana 21. decembra 2010.g. dr. A.H je predao istražiocu JIRZ kopiju zapisa (dnevnika) koji je vodio u to vreme sa imenom E.Kja, beleška od 12. avgusta 1998.g.Br. protokola pacjenta 1199. Godina rođenja 1965. Mesto rođenja Opertuša. Diagnoza na latinskom: *Vulnus Sclopeteorium, Regio Lat. Dex*”, šta znači rana na desnoj strani.

Na osnovu gore navedenog svedočenja dr. A. H. sud nalazi da je E.K bio ranjen u avgustu 1998.g. posle napada.

Sud ipak beleži da je bilo neke nesigurnosti o lečenju optuženog E. K. ja, tačnije da li je bio hospitaliziran ili ne.

VIII: Zakonska procena ratnog zločina

Postojanje unutrašnjeg oružanog sukoba

Oružani sukob postoji kad god postoji upotreba oružanih snaga između država ili prodženo oružano nasilje.

Prema Međunarodnom sudu za ratne zločine u bivšoj Jugoslaviji (MSRZJ) Presuda 3 iz aprila 2008.g., str. 56-57, par. 100 (Slučaj IT-04-84) sudsko veće *„je ubeđeno da je na Kosovu postojao oružani sukob od i uključivši 24. aprila 1998.g. nadalje. Sudsko veće je zaprimilo ogromnu količinu dokaza bitnih za oružani sukob od maja do septembra 1998.g.“,*

U presudi MSRZJ od 23. februara 2011.g. par. 1579, str. 629 (slučaj IT-05-87/1-T) veće je zaključilo da *„od kraja maja 1998.g. postojao je oružani sukob na Kosovu između srpskih*

snaga, tačnije snaga JNA i MUP-a, i OVK. Ovaj oružani sukob trajao je najmanje do juna 1999.g.,,

Šta se tiče Kosova smatra se da je postojao interni sukob (između srpskih snaga na Kosovu i snaga OVK) i međunarodni sukob (između NATO-a i srpskih snaga na Kosovu od 24. marta 1999.g. do 10. juna 1999.g).

na osnovu ovoga, sud se slaže da je postojao interni oružani sukob na Kosovu u vreme napada u selu Opertuša 17. i 18. jula 1998.g.

Navedeni članovi Ženevske konvencije (opšti članovi 3 i 13.2.) su primenjivi u slučaju unutrašnjeg oružanog sukoba pa time i na sukob na Kosovu.

Civilni (zaštićeni) status žrtava

Član 3 četvrte **Ženevske konvencije od 12. avgusta 1949.g. (zajednički čl. 3) i čl. 13.2.** Protokola II od 8. juna 1977.g., Dodatni ženevskoj konvenciji iz 1949.g. (**Dodatni Protokol II**).

Zajednički član 3 kaže *inter alia* da

(1) Lica koja aktivno učestvuju u nasilju, treba da u bilo kakvim okolnostima budu tretirana humano, bez obzira na ikakve razlike po osnovi rase, vere ili religije, porekla ili bogatstva, ili bilo kog sličnog kriterija. U tom smislu sledeća dela su ili moraju biti zabranjena u bilo kom trenutku i bilo kom mestu uz poštivanje gore spomenutih lica:

(2) (a) nasilje nad životom i licima, preciznije bilo kakvo ubistvo, sakaćenje, okrutno postupanje i mučenje....,,

Član 13.2 Protokola II kaže sledeće:

„2. Civilno stanovništvo kao takvo kao ni pojedinačni civil ne sme da bude predmet napada. Čin ili pretnja silom čiji je primarni cilj da širi strah među civilnim stanovništvom je zabranjen.,,

Na osnovu ranije spomenutih zaključaka sud smatra dokazanim van razumen sumnje da je napad 17. i 18. jula 1998.g. bio usmeren na srpsko civilno stanovništvo u Opteruši.

U srpskoj kući su 17. i 18. jula 1998.g. se nalazila srpska civilna lica šta sud smatra dokazanim van razumen sumnje. Niko nije spomenuo da su okupljeni u kući B. imali ikakav status osim civilnog.

Na osnovu iskaza svedoka sud nalazi nadalje dokazanim da su Srbi okupljeni u toj kući imali oružje, puške i pištolje, i da je to oružje upotrebljeno 17. i 18. jula 1998.g.

Sud nema nikakvih indikacija tokom suđenja da je ovo oružje korišteno u bilo kakvu svrhu osim samo odbrane od strane srpskih muškaraca koji su bili u kući kad su napadnuti.

Na osnovu ovoga- viđeno u vezi sa svim drugim dokazima datim tokom glavnog pretresa- sud nalazi dokazanim van razumne sumnje da su svi Srbi okupljeni u toj kući 17. i 18. jula 1998.g. bili civili koji nisu učestvovali u sukobu između snaga OVK i jugoslavenske (srpske) vojske koji je trajao od aprila 1998.g. do sredine jula 1999.g. Time su oni bili pod zaštićenim statusom civila po gore spomenutom zajedničkom članu 13.2 Protokola II.

Sud nalazi da je napad oružanih snaga 17. i 18. jula 1998.g. na civilno srpsko stanovništvo u Opteruži okupljeno u kući svedoka D.B predstavlja povredu zajedničkog čl. 3 Ženevske konvencije i 13.2 Protokola II, pošto se oba člana odnose na zaštitu civilnog stanovništva koja nisu uključena ili ne učestvuju u oružanom sukobu.

Oružani napad 17. i 18. jula 1998.g. predstavlja povredu zajedničkog čl. 3 (a) koji zabranjuje nasilje nad životom i ljudima. Napad vatrenim oružjem koji je trajao celu noć nesumnjivo je predstavljao ozbiljnu opasnost za živote srpskog civilnog stanovništva unutar kuće koja je bila napadnuta.

Napad na srpske kuće 17. i 18. jula 1998.g, gde su bilo okupljeni Srbi civili u Opteruži, kako je gore opisano, predstavlja oružani napad na civilno stanovništvo šta je zabranjeno i kažnjivo prema čl. 22 i 142 Krivičnog zakona Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije, trenutno kažnjivo prema čl. 31 i 153, par. (2.1) i (2.14) KZRK, i protivan zajedničkom čl. 3 Ženevske konvencije od 12. avgusta 1949.g. i čl. 13.2 Protokola II od 8. juna 1977.g., dodatno Ženevskoj konvenciji (dodtni protokol II), svim odredbama međunarodnog zakona koji je bio na snazi u vreme unutrašnjeg oružanog sukoba na Kosovu.

IX. Zaključak

Pitanje je: da li su E.K i SO.B u saučesništvu sa drugim neidentifikovanim licima, učestvovali u napadu na srpsko civilno stanovništvo 17. i 18. jula 1998.g..?

Sud nalazi dokazanim van razumne sumnje da je E.K bio prisutan i naoružan puškom u dvorištu srpske kuće ujutro 18. jula 1998.g. nakon prekida vatre.

Šta se tiče pitanja da li je učestvovao u napadu, sud naglašava sledeće:

Sud nalazi da nije dokazano van razumne sumnje da je E.K bio prisutan 17. jula 1998.g. naveče do jutro 18. jula 1998.g. tokom napada na srpska domaćinstva i njegovo prisustvo u dvorištu

odmah posle napada 18. jula 1998.g. kad su se Srbi predali i napad bio završen, nije dovoljno da se utvrdi njegovo učešće u napadu.

Oštećene D.Bi S.B u svojim iskazima pred tužiocem ili tokom glavnog pteresa, nisu dale nikakve detalje o kretanju E.Kja o tome da li je davao naređenja ujutro 18. jula 1998.g. u dvorištu B. nakon prekida vatre. Sud nalazi da je dokazano da je E.K bio pristan u dvorištu kuće ujutro 18. jula 1998.g. odmah nakon šta su se Srbi predali i kad je napad bio završen. Prikupljeni dokazi ne dokazuju kada je E.K ušao u dvorište te kuće, zašto i sa kakvom namerom.

Posledično, sud ima obavezu da tumači sve sumnje u vezi postojanja činjenica važnih za ovaj slučaj koji su povoljni za optuženoga.

Da li je SO.B učestvovao u napadu na srpsko civilno stanovništvo?

Sud nalazi dokazanim van razumne sumnje da je SO.B bio prisutan i naoružan puškom u dvorištu srpske kuće ujutro 18. jula 1998.g. nakon prekida vatre.

Šta se tiče pitanja da li je učestvovao u napadu, sud naglašava sledeće:

Sud nalazi da nije dokazano van razumne sumnje da je SO.B bio prisutan 17. jula 1998.g. naveče do jutra 18. jula 1998.g. tokom napada na srpska domaćinstva i njegovo prisustvo u dvorištu odmah posle napada 18. jula 1998.g. kad su se Srbi predali i napad bio završen, nije dovoljno da se utvrdi njegovo učešće u napadu.

Oštećene D.Bi S.B u svojim iskazima pred tužiocem ili tokom glavnog pteresa, nisu dale nikakve detalje o kretanju SO.Bja, o njegovim aktivnostima, o tome da li je davao naređenja ujutro 18. jula 1998.g. u dvorištu B. nakon prekida vatre. Sud nalazi da je dokazano da je SO.B bio pristan u dvorištu kuće ujutro 18. jula 1998.g. odmah nakon šta su se Srbi predali i kad je napad bio završen. Prikupljeni dokazi ne dokazuju kada je E.K ušao u dvorište te kuće, zašto i sa kakvom namerom.

Posledično, sud ima obavezu da tumači sve sumnje u vezi postojanja činjenica važnih za ovaj slučaj koji su povoljni za optuženoga.

Na osnovu ovoga SO.B nije učestvovao u napadu na srpska domaćinstva u noći 17. i 18. jula 1998.g. i zato je oglašeno da nije kriv.

Sud se poziva na iskaze svedoka D. B. i S.B koje su obe izjavile da su videle „J.“ E.Kja i SO.Bja među ljudima u dvorištu kuće nakon šta su se Srbi predali ujutro 18. jula 1998.g.

Sud nalazi da su iskazi svedoka D. B. i S.B pouzdani po tom pitanju. U vezi sa tim sud naglašava sličnost njihovih iskaza po tom pitanju, šta sud također smatra logičnim. nadalje, one su u svojim iskazima bile dosledne na istrazi i suđenju.

Sud nalazi da su iskazi svedoka D. B. i S.B pouzdani i verodostojni šta se tiče njihovog znanja i identifikacije E.Kja i SO.Bja, te da su obadvojica bili prisutni u dvorištu kuće D. B. ujutro 18. jula 1998.g.

Sud nema nikakve sumnje prema iskazima svedoka D. B. i S.Bda su optuženi E.Kj i SO.Bj bili naoružani puškama kad su ušli u dvorište. Ipak, sud smatra da okolnosti i nisu dovoljno jasne da bi se zaključilo van razumne sumnje da su optuženi E.Kj i SO.Bj odgovorni i da su učestvovali u u napadu na srpska domaćinstva u noći 17. jula do ranih jutarnjih sati 18. jula 1998. g.

Svedoci D.Bi S.B nisu sudu ponudile nikakve dokaze da su optuženi E.K i SO.B učestvovali u u napadu u noći 17. jula do ranih jutarnjih sati 18. jula 1998.g. pošto su srpske porodice zajedno sa svedovima D. B. i S. B, bili okupljeni u skloništu u podrumu štiteći se od pucnjave od napada u noći 17. jula do ranih jutarnjih sati 18. jula 1998.g. kada su se Srbi predali.

Na osnovu ovoga sud nalazi van razumne sumnje da su E.K i SO.B bili prisutni u dvorištu kuće B. odmah nakon prekida vatre, ali prisustvo E.K i SO.B u dvorištu svedoka D. B. ne dokazuje da su optuženi E.K i SO.B učestvovali u u napadu u noći 17. jula do ranih jutarnjih sati 18. jula 1998.g. Činjenica da su optuženi bili prisutni u dvorištu kuće D. B. odmah nakon prekida vatre, ne dokazuje osnovu za izricanje kazne.

S druge strane sud nalazi da iskaz E.Kja nije verodostojan o njegovom prisustvu 17. jula do18. jula 1998.g. i vremenu kada je bio ranjen. Na osnovu svedočenja dr. A. H. sud nalazi da je E.K bio ranjen u avgustu 1998.g. šta je posle napada.

Nadalje sud nalazi da iskaz SO.Bja nije verodostojan o njegovom prisustvu 17. jula do18. jula 1998.g. gde on kaže da je od kraja juna do početka jula bio u selu Samodraxha, gde je ostao sledeća četiri meseca kod svog strica. Razmatrajući pouzdana svedočenja D.B i S. B, sagledano u vezi sa svedočenjima ostalih optuženih, sud nalazi da iskaz optuženoga SO.Bja nije verodostojan.

Na osnovu dokaza predloženih sudu, sud ne može da dokaže kretanje i mesta gde su E.K i SO.B bili tokom noći od 17. jula do jutra 18. jula 1998.g.

Zato se optuženi E.K i SO.B oslobađaju od optužbi jer nije dokazano da su oni izvršili zločine koji im se stavljaju na teret.

Optuženi MU.H, MI.H, N.H, N.B i J.K

Po mišljenu suda, opis ili sadržaj krivičnog dela pružanja pomoći izvršiocima nakon izvršenja krivičnog dela opisano u čl. 305 Krivičnog zakona Kosova (Zakon br. 04/L-082 su slični. Zato prema čl. 3 Krivičnog zakona Kosova važećeg zakona u vreme izvršenja krivičnog dela treba da se primeni na izvršioce.

Optuženi MU.H, MI.H, N.H, N.B i J.K su optuženi za krivično delo pružanja pomoći izvršiocima nakon izvršenja krivičnog dela protivno čl. 305, par. 2 KZK, čime su pomagali E.K da omete otkrivanje dajući lažne iskaze koji podupiru alibi E.Kja.

Izraz izvršioc označava lice koje je izvršili krivično delo i protiv koga je sproveden krivični postupak.

Po mišljenju suda krivnja pomagača može biti ustanovljena nakon šta je izvršioc oglašen krivim od strane suda - dakle, najpre bi trebao glavni izvršioc biti proglašen krivim a onda utvrđenje postojanja pomoći. zato je po mišljenju suda odgovornost za pomaganje u direktnoj vezi sa rezultatom krivičnog postupka protiv glavnog izvršioca.

Zato, iako su optuženi MU.H, MI.H, N.H, N.B i J.K bili upozoreni pre davanja iskaza da davanje lažnog iskaza može da predstavlja krivično delo i jasno su znali da moraju govoriti istinu, ne može ih se proglasiti krivima za krivično delo pružanja pomoći izvršiocima nakon izvršenja krivičnog dela, pošto je oglašeno pred sudom da izvršioc E.K nije kriv.

S druge strane sud smatra da bi davanje lažnog iskaza tokom istrage normalno trebalo da podpadne pod zločine koji se neposredno bave lažnim iskazima. Međutim, čl. 307 KZK, koji se bavi davanjem lažnog iskaza svedoka, ograničen je na sudski postupak.

Sud smatra da sudski postupak počinje optužnicom. U ovom slučaju optužnica je podignuta 30. marta 2011.g. pošto su navedeni iskazi već bili dati, pa čl. 307 KZK nije primenjiv.

Uzevši u obzir sve gore spomenute arumente i sadržaj čl. 396, par 9 ZKPK, sud ima obavezu da naglasi u svom obrazloženju čl. 390, par 3 ZKPK kao direktan razlog za oslobađanje.

Nije dokazano da su optuženi izvršili dela za koja ih se tereti.

Zato je odlučeno kao u izreci ove presude.

Datum, 1. februar 2013.g.

Sudija Mariola Pasnik
Predsednik veća

Sudija Skender Čočaj
Član veća

Sudija Teuta Krusha
Član veća

Joseph Hollerhead
zapisničar

POUKA O PRAVNOM LEKU: Prema čl. 398(1) ZKPK ovlaštena lica mogu da ulože žalbu na ovu presudu u roku od petnaest (15) dana od dana ručenja ove presude.